

១. ប្រទេសថៃធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះនៃកិច្ចប្រជុំក្រៅផ្លូវការដើម្បីពិភាក្សាអំពីស្ថានភាពចុងក្រោយបង្អស់នៅក្នុងប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា ខណៈសម្តីរបស់លោកថាក់ស៊ីនអំពីកោះយុត្តកំពុងបង្កកម្តៅនៅប្រទេសកម្ពុជា
២. ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបានឲ្យដឹងថា សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាទទួលបានកំណើនប្រកបដោយស្ថេរភាពល្អក្នុងឆ្នាំ២០២៤ ទោះបីជាមានការធ្លាក់ចុះនៃវិស័យអចលនទ្រព្យក៏ដោយ
៣. រដ្ឋាភិបាលអាមេរិក និងរដ្ឋាភិបាលចិនមាន Bitcoin ចំនួន ៣៩ម៉ឺន ខណៈរូបិយបណ្ណឌីជីថលនេះបានកើនតម្លៃដល់ ១សែន៦ពាន់ដុល្លារ

ប្រទេសថៃនឹងធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះនៃកិច្ចប្រជុំក្រៅផ្លូវការនៅសប្តាហ៍នេះ ដើម្បីពិភាក្សាអំពីស្ថានភាពចុងក្រោយបង្អស់នៅក្នុងប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ាដែលបាន និងកំពុងហែកហូរដោយសារធម្មោះ និងការពិភាក្សាអំពីអនាគតទៅមុខរបស់ប្រជាជាតិដ៏ចំណាស់ជាងគេមួយនេះ។ ប្រទេសដែលត្រូវបានគេអញ្ជើញឲ្យចូលរួមប្រជុំ គឺមានប្រទេសសមីយ៉ាន់ម៉ា និងប្រទេសចំនួន៤ទៀតដែលមានព្រំដែនជាប់គ្នា គឺប្រទេសចិន ឥណ្ឌា បង់ក្លាដែស និងប្រទេសឡាវ។

ការប្រមូលផ្តុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសនៃប្រទេសខាងលើ នឹងពិនិត្យមើលការអនុវត្តនូវអ្វីដែលហៅថាការឯកភាពទាំងប្រាំចំណុចរបស់អាស៊ាន សំដៅជួយបញ្ចប់សង្គ្រាមស៊ីវិលនៅមីយ៉ាន់ម៉ា បន្ទាប់ពីការដណ្តើមអំណាចពីរបបយោធាចាប់តាំងពីរដ្ឋប្រហារនៅឆ្នាំ 2021មក។ ប្រទេសថៃកំពុងនាំមុខគេក្នុងការស្វែងរកដំណោះស្រាយការទូតចំពោះវិបត្តិមីយ៉ាន់ម៉ា ដោយសារប្រទេសនេះមានព្រំដែនវែងជាមួយគ្នា និងមានប្រយោជន៍ពីប្រភពប្រេង និងឧស្ម័នយ៉ាងច្រើនពីប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា។ ការប៉ះទង្គិចគ្នារវាងរដ្ឋាភិបាលយោធាមីយ៉ាន់ម៉ា ជាមួយកងដីវាលជនជាតិភាគតិច និងជាអ្នកតស៊ូគាំទ្រលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ បានបង្ខំប្រជាជនភូមាឱ្យស្វែងរកទីជម្រកនៅតាមព្រំដែនជាមួយថៃ ហើយបញ្ហានេះក៏កំពុងបង្កបញ្ហាប្រឈមសម្រាប់អាជ្ញាធរថៃផងដែរ។

សារព័ត៌មាន Bloomberg បានស្រង់សម្តីអ្នកនាំពាក្យរបស់ក្រសួងការបរទេសថៃ ដោយបាននិយាយថា “ការធ្វើជាម្ចាស់នៃកិច្ចប្រជុំនេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីតួនាទីស្ថាបនារបស់ប្រទេសថៃ ក្នុងការជំរុញការពិភាក្សាដោយស្មោះត្រង់រវាងប្រទេសពាក់ព័ន្ធលើមធ្យោបាយដើម្បីជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការឱ្យកាន់តែជិតស្និទ្ធ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានៃក្តីកង្វល់ ឬផលប្រយោជន៍រួម។”

កត់សម្គាល់ថា ប្រមុខរដ្ឋាភិបាលយោធាលោក Min Aung Hlaing បានធ្វើដំណើរដឹកនាំមួយទៅកាន់ប្រទេសចិនកាលពីខែមុន ដើម្បីស្វែងរកការគាំទ្រពីទីក្រុងប៉េកាំង ចំពោះដែលមានរបាយការណ៍ថាប្រទេសចិនកំពុងព្យាយាមអត់ធ្មត់ចំពោះករណីកាលពីខែតុលាកន្លងទៅ ពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយប្រហារដោយអាវុធជាតិផ្ទុះទៅលើ ស្ថានភូមិស៊ុលចិននៅទីក្រុង Mandalay ដែលជាទីក្រុងធំទីពីរបស់មីយ៉ាន់ម៉ា។

ជនស៊ីវិលជាង 6,000នាក់ត្រូវបានសម្លាប់ចាប់តាំងពីរដ្ឋប្រហារ និងមានមនុស្សប្រហែល 21,000នាក់ទៀត កំពុងស្ថិតក្នុងការឃុំឃាំងរបស់រដ្ឋាភិបាលយោធាមីយ៉ាន់ម៉ានៅឡើយ ចាប់តាំងពីមានរដ្ឋប្រហារមក។

ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាព្រំដែនរបស់ប្រទេសថៃនេះដែរ ក្នុងរយៈពេល២ថ្ងៃចុងក្រោយនេះ នៅសង្គមកម្ពុជាកំពុងមានការវែកញែកកាន់តែក្តៅឡើង បន្ទាប់ពីអតីតនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជាឪពុកបង្កើតរបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រីថៃបច្ចុប្បន្ន លោក ថាក់ស៊ីន បានចេញមុខនិយាយជាចំហរថា កោះគុត ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ថៃ ១០០% ខណៈរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាកាលពីពេលថ្មីៗធ្លាប់បានឈ្លានពានថា ករណីឆ្ពោះព្រំដែនខាងលើរដ្ឋាភិបាលកំពុងជំរុញការចរចាជាមួយរដ្ឋាភិបាលថៃ ដោយឈរលើគោលការណ៍ឃ្លាត់ចត់ ត្រឹមត្រូវ និងការទទួលខុសត្រូវចំពោះពលរដ្ឋខ្មែរលើបូរណភាពទឹកដី និងអធិបតេយ្យជាតិ។ ក៏ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីការលើកឡើងរបស់លោកថាក់ស៊ីន ដែលអះអាងថាកោះគុតជារបស់ប្រទេសថៃផ្តាច់មុខ ១០០% ដូច្នេះរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាពុំទាន់ឆ្លើយតប ឬឈ្លានពានជាថ្មីនៅឡើយទេ។

កត់សម្គាល់ដែរថា ការលើកឡើងដោយលោកថាក់ស៊ីននេះ គឺបន្ទាប់ពីគណៈបក្សប្រឆាំង និងអតីតមេដឹកនាំបាតុករអាវុធច្រើន គំរាមដោយទុករយៈពេល ២សប្តាហ៍ ឲ្យរដ្ឋាភិបាលដឹកនាំដោយបក្សកៀវថៃ លុបចោល MOU ឆ្នាំ២០០១ ស្តីពីការអភិវឌ្ឍន៍មធ្យមក្នុងតំបន់ត្រួតស៊ីគ្នាជាមួយកម្ពុជា។ គណៈបក្សប្រឆាំង និងអ្នកជាតិនិយមថៃមួយចំនួនបាន និងកំពុងដាក់សម្គាល់លើរដ្ឋាភិបាលដឹកនាំដោយកូនស្រីរបស់លោកថាក់ស៊ីនដោយពួកគេបានលើកឡើងដដែលៗថា MOU ឆ្នាំ២០០១នោះ នឹងធ្វើឲ្យបាត់បង់កោះគុតមកកម្ពុជាដល់ទៅពាក់កណ្តាល។ — — —

មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកជំនាញបាននិយាយថា សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានៅតែទទួលបានកំណើនខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០២៤ បើទោះបីជាវិស័យអចលនទ្រព្យមានការធ្លាក់ចុះក៏ដោយ។ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ លោក អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន មានប្រសាសន៍ថា សេដ្ឋកិច្ចនៃប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបាន

ព្យាករណ៍ថានឹងកើនឡើងប្រហែល ៦% នៅឆ្នាំ ២០២៤ កើនឡើងពីរដង ៥% កាលពីឆ្នាំ ២០២៣។ កំណើននេះជំរុញដោយការស្ទុះ
ងើបឡើងវិញនៃវិស័យកាត់ដេរ ការកើនឡើងនៃផលិតកម្មមិនមែនកាត់ដេរ និងការងើបឡើងវិញបន្តិចម្តងៗនៅក្នុងឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍។
លោករដ្ឋមន្ត្រីបានបន្តថា "សម្រាប់ឆ្នាំ 2025 សេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានគេព្យាករណ៍ថានឹងសម្រេចបានអត្រាកំណើនប្រហែល
6.3% ហើយវានឹងជំរុញឱ្យផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប ឬ GDP របស់កម្ពុជាឱ្យកើនដល់ 51.39 ពាន់លានដុល្លារ ខណៈ GDP របស់មនុស្សម្នាក់
ក៏ត្រូវបានគេប៉ាន់ប្រមាណថានឹងឈានដល់ 2,924ដុល្លារក្នុងឆ្នាំ 2025ផងដែរ។

ស្របពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាពឹងផ្អែកជាចម្បងលើការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់ ស្បែកជើង និងទំនិញធ្វើដំណើរ វិស័យសំណង់ និង
អចលនទ្រព្យ វិស័យទេសចរណ៍ និងវិស័យកសិកម្ម នៅឆ្នាំ ២០២៥ ខាងមុខនេះ ចំពោះវិស័យឧស្សាហកម្ម ជាពិសេសកាត់ដេរ និងសំណង់
ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងមានកំណើនខ្ពស់ជាងគេដល់ ៨,៦%។ ចំណែកវិស័យសេវាកម្ម រួមមានទេសចរណ៍ ដឹកជញ្ជូន ទូរគមនាគមន៍
ពាណិជ្ជកម្ម និងអចលនទ្រព្យ ត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងកើនឡើង 5.6% ក៏ប៉ុន្តែវិស័យកសិកម្មត្រូវបានគេព្យាករណ៍ថានឹងកើនឡើងត្រឹម ១,១%
ប៉ុណ្ណោះ។

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបានបន្ថែមថា អតិផរណារបស់ប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងនៅត្រឹម 2.5% នៅឆ្នាំ 2025 ដោយសារ
សន្ទុះសេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុក និងស្ថេរភាពនៃពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ និងតម្លៃទំនិញ។-----

តាមការចុះផ្សាយដោយកាសែតជប៉ុន Nikkei Asia បានឱ្យដឹងថា រដ្ឋាភិបាលជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន កំពុងកាន់កាប់ Bitcoin
មានតម្លៃសរុបរាប់សិបពាន់លានដុល្លារ។ ក្នុងនោះរដ្ឋាភិបាលអាមេរិក និងរដ្ឋាភិបាលចិន មាន Bitcoin ច្រើនជាងគេ ដោយ
រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសមហាអំណាចទាំងពីរ កាន់កាប់ Bitcoin ប្រហែល ២,៥% នៃចំនួន Bitcoin សរុប។ ប៉ុន្តែរដ្ឋាភិបាលនៃ
ប្រទេសទាំងនេះ ពុំមែនមានទ្រព្យឌីជីថលធំជាងគេខាងលើតាមរយៈការទិញឡើយ ពោលពួកគេមានវាដោយសារការរឹបអូសពី
បទល្មើសពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋផ្សេងៗ។ ទោះជាយ៉ាងណា នៅសហរដ្ឋអាមេរិកដែលលោក Trump នឹងឡើងដឹកនាំ
អំណាចនៅខែក្រោយខាងមុខ Bitcoin ដែលរដ្ឋាភិបាលមាន បានមកតាមរយៈការរឹបអូសពីសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋ ទំនងជានឹងត្រូវ
រដ្ឋបាលលោក Trump ស្វែងរកការទាញយកប្រយោជន៍ពីវា ក្នុងគោលនយោបាយគ្រឹះរបស់គាត់។ ឥទ្ធិពលរបស់ Donald
Trump បានរុញតម្លៃ Bitcoin ឱ្យឡើងដល់ ១សែនដុល្លាររួចមកហើយ ចាប់តាំងពីលោកទទួលបានជ័យជម្នះពីការបោះឆ្នោត។

យោងតាម Bitcoin Treasuries បណ្តារដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសមួយចំនួននោះ កាន់កាប់ Bitcoin ចំនួនខ្ពង់ ៥១០,០០០ ដូច្នេះ
បើគិតតាមហាងឆេងរបស់វាបច្ចុប្បន្ន នោះវាមានតម្លៃសរុបចំនួន ៥១ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក។ ក្នុងចំណោម Bitcoin ទាំងចំនួន
៥១ម៉ឺនដែលបានមកដោយមិនចាំបាច់ចំណាយលុយទិញនោះ មានចំនួនប្រមាណ ២០ម៉ឺន Bitcoin ធ្លាក់ទៅក្នុងដៃរដ្ឋាភិបាល
អាមេរិក ខណៈរដ្ឋាភិបាលចិនមាន ១៩ម៉ឺន Bitcoin។

រដ្ឋាភិបាលអាមេរិកមាន Bitcoin ច្រើនជាងគេ ដោយសារពួកគេបានបង្ក្រាបឧក្រិដ្ឋកម្មជាច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងការជួញដូរទ្រព្យ
ឌីជីថល និងបានរឹបអូស Bitcoin ពីជនល្មើសជាបន្តបន្ទាប់ កើនដល់ខ្ពង់ ២០ម៉ឺន Bitcoin ទល់បច្ចុប្បន្ន។ តួយ៉ាងកាលពីឆ្នាំ
២០១៣ រដ្ឋាភិបាលអាមេរិកបានធ្វើការបង្ក្រាបទៅលើគេហទំព័រជួញដូរទីផ្សារដឹក Silk Road និងបានរឹបអូសគ្រឹះបត្យជាច្រើន
នៅពេលនោះ។

ចំណែករដ្ឋាភិបាលវិញ ដែលរឹបអូស Bitcoin បានសរុបប្រហែលចំនួន ១៩ម៉ឺនផងដែរនោះ មិនចម្លែកទេព្រោះកន្លងមកយើង
បានឃើញបទល្មើសហិរញ្ញវត្ថុជាច្រើនដែលប្រព្រឹត្តិដោយជនជាតិចិន ពាក់ព័ន្ធជាមួយការសម្អាតប្រាក់ ការឆបោក និងការ
ក្លែងបន្លំ តាមរយៈទីផ្សារគ្រឹះបត្យ។

ដោយឡែក កាលពីដើមឆ្នាំ២០២៤នេះ រដ្ឋាភិបាលអាឡឺម៉ង់ក៏រឹបអូសបាន 50,000 bitcoin ផងដែរ ពីប្រតិបត្តិករគេហទំព័រ
ផ្សាយភាពយន្តលួចចម្លង Movie2K។ បន្ទាប់ពីការរឹបអូសរួច រដ្ឋាភិបាលអាឡឺម៉ង់ បានប្រកាសក្នុងខែកក្កដា ថាខ្លួននឹងលក់
ចេញ Bitcoin នេះវិញ ដែលបានធ្វើឱ្យទីផ្សាររង្គោះរង្គើរខ្លះដែរនៅពេលនោះ។

ក្រៅពីរដ្ឋាភិបាលអាមេរិក ចិន និងអាឡឺម៉ង់ ដែលមាន Bitcoin ពីការរឹបអូសក្នុងបទឧក្រិដ្ឋបានសរុបចូលគ្នាមានចំនួនប្រមាណ ៤៤ម៉ឺន Bitcoin រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសផ្សេងទៀតក៏មានរូបិយប័ណ្ណគ្រីបតូនេះម្នាក់បន្តិចៗតាមរូបភាពស្រដៀងគ្នា។

វិវរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេស El Salvador ដែលបានចាប់ផ្តើមទទួលយករូបិយប័ណ្ណគ្រីបតូជាមធ្យោបាយស្របច្បាប់តាំងពីឆ្នាំ 2021 នោះ បើយោងតាមក្រុមហ៊ុនវិភាគទិន្នន័យ Arkham Intelligence ឥឡូវនេះពួកគេមានជិត 6,000 bitcoin ដោយផ្អែកតាម ហាងឆេងថ្លៃអាទិភាពនេះវាមានតម្លៃប្រមាណ 600លានដុល្លារអាមេរិក។ ប៉ុន្តែករណី El Salvador នេះ ភាគច្រើននៃ Bitcoin របស់ពួកគេ គឺបានមកពីការទិញ ពេលពុំមែនបានពីការរឹបអូសក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្មផ្សេងៗនោះទេ។

ដូចគ្នាដែរ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានគេរាយការណ៍ថា រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសនេះបានចាប់ផ្តើមបង្កើតក្រុមហ៊ុន វិនិយោគលើ Bitcoin គ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋកាលពីអំឡុងឆ្នាំ២០១៩ ហើយមកទល់ពេលនេះពួកគេមាន Bitcoin នៅក្នុងដៃ មានតម្លៃសរុបចំនួន ១១០០លានដុល្លារអាមេរិក ស្មើនឹង ៤០% នៃទំហំ GDP របស់ប្រទេសដែលមានប្រជាជនជិត ៨០ម៉ឺន នាក់មួយនេះ។ អ្នកសេដ្ឋកិច្ចមើលឃើញថា ការយកលុយទៅប្តូរយក Bitcoin ក្នុងទំហំដ៏សម្បើមធៀបនឹង GDP របស់ប្រទេសកម្ពុជា គឺដោយសារពួកគេជឿលើអនាគតរបស់វា ជាមួយគោលដៅថានឹងអាចលក់វាចេញវិញដើម្បីប្រមូលផលចំណេញ។ ជា លទ្ធផល មកទល់ចុងឆ្នាំ២០២៤ នេះ តម្លៃ Bitcoin បានកើនជាង ១០ដងធៀបនឹងតម្លៃរបស់វាកាលពីឆ្នាំ២០១៩ ក៏ប៉ុន្តែយើងពុំ ដឹងថាប្រជាជននឹងលក់វាចេញនៅពេលណានោះទេ។

អ្នកឃ្លាំមើលទីផ្សារកំពុងរង់ចាំមើល ថាតើរដ្ឋាភិបាលទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោននឹងបង្ហាញជំហរគួរឲ្យទុកចិត្តបែបណាលើ គោលនយោបាយគ្រីបតូរបស់ខ្លួន ក្រោមការគូសវាសដោយប្រធានាធិបតីជាប់ឆ្នោត លោក Donald Trump។ កាលពីខែកក្កដា កន្លងទៅឆ្នាំនេះ លោក Trump ធ្លាប់បាននិយាយថារដ្ឋាភិបាលរបស់គាត់នឹងមិនលក់ Bitcoin ដែលកាន់កាប់ ឬទទួលបានដោយ សហរដ្ឋអាមេរិកទេ ប៉ុន្តែផ្ទុយទៅវិញគាត់នឹងធ្វើឱ្យវាស្លាប់ជាស្វ័យនៃ "យុទ្ធសាស្ត្រ ស្តុក bitcoin ជាតិរបស់អាមេរិក។ កត់សម្គាល់ថា Bitcoin ដែលលោក Trump សំដៅខាងលើ គឺចំនួន Bitcoin ដែលរដ្ឋាភិបាលអាមេរិកមាន តាមរយៈការរឹបអូស ពីបទឧក្រិដ្ឋនោះឯង។

គណបក្សសាធារណរដ្ឋរបស់លោក Trump បានណែនាំច្បាប់មួយ ដើម្បីបង្កើតទុនបម្រុងទ្រព្យឌីជីថល ហើយបើច្បាប់នោះ កើតឡើងមែន រដ្ឋាភិបាលអាមេរិកនឹងទិញ 200,000 bitcoin ក្នុងមួយឆ្នាំ ក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំជាប់ៗគ្នា។ យ៉ាងណា អ្នកជំនាញ មួយចំនួនក៏បានរិះគន់គំនិតបែបនេះផងដែរ។ ថ្មីៗនេះ អតីតរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរតនាគារសហរដ្ឋអាមេរិក លោក Larry Summers បានហៅការលើកយោបល់ឲ្យមានការបង្កើតទុនបម្រុងជា bitcoin ជាតិ នោះថាជាគំនិតឆ្គួតលីលា។

បន្ថែមពីនេះ លោក Naoyuki Iwashita សាស្ត្រាចារ្យនៅសាកលវិទ្យាល័យក្យូតូ និងជាអ្នកជំនាញផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុបាន និយាយថា វានឹងមិនអាចធ្វើទៅបានសម្រាប់សហរដ្ឋអាមេរិក ក្នុងការបង្កើតទុនបម្រុងបែបនេះ ដោយសារថា bitcoin អាចត្រូវ បានប្រើយ៉ាងងាយស្រួលដើម្បីការលាងលុយកខ្វក់ ឬឧក្រិដ្ឋកម្មផ្សេងទៀត។

គណបក្សសាធារណរដ្ឋរបស់លោក Tj Trump បានបង្ហាញទំនោរចូលចិត្តច្បាប់ចម្រើនលុះលើរូបិយប័ណ្ណគ្រីបតូ ហើយការបង្ហាញ ជំហរគាំទ្រគ្រីបតូកាន់តែខ្លាំងដូច្នេះ បានទាក់ទាញឲ្យគណបក្សនេះបានទទួលការបរិច្ចាគយ៉ាងច្រើនពីអ្នកវិនិយោគនៅក្នុង ឧស្សាហកម្មគ្រីបតូនាពេលកន្លងមក។